Museene

Arena for **undring, læring** og **opplevelser**

Museene i Vest-Agders tilbud til skoler og barnehager

Hva kan vi gjøre på museet?

Museene i Vest-Agders tilbud til skoler og barnehager

(Kommunene pr. oktober 2019 i alfabetisk rekkefølge)

AUDNEDAL KOMMUNE

Sveindal Museum

Kontaktperson: Venke Mc Cready: 901 15 188
Facebook: facebook.com/Sveindal-Museum
Museet er tilgjengelig i perioden mai - september. Skoler og barnehager velkommen!

Museet er et våningshus, en variant av den "Mandalske stueform", med skapsenger, husgeråd, skomakerutstyr og tekstiler. Egen utstilling med redskaper og verktøy som ble brukt på gårdene tidligere.

Det gamle posthuset og Barnevandrersenteret, Konsmo

Kontaktperson: Åse Marit Helle
Tlf. 913 53 819
E-post: en-helle@online.no
www.barnevandring.no
Omvisning og guida tur: 50 kr pr. elev.
Barnevandringsmeny: 60 kr pr. elev.

Museet holder til i et gammelt våningshus og lensmannsgård fra 1750: fengsel og voksfigur av Ole Høyland, gammel bondestue og utstilling fra arbeidet på Sørlandsbanen m.m.

Barnevandringshistorien står sentralt i museets formidling. I barnevandrersenteret er det en utstilling om historien om barna fra indre bygder i Vest-Agder som på 1800-tallet dro til de rike gårdene i Aust-Agder for å arbeide. Barnevandringstraseen går like forbi museet. På veien passeres hus hvor barnevandrerne bodde og en heller de overnattet i. Skolene kan velge mellom to turer: Sentrumsvandring med innlagt besøk i helleren: 1,5 km. Lang rundtur: 4 km lang (i til dels krevende terreng).

Det Gamle Posthuset og barnevandringsstien. Foto: Gunhild Aaby og Per Time.

Barnevandrermeny kan bestilles: vassgraut, rømmegrøt, spekemat og barkebrød.
Museet er tilgjengelig for skoleklasser fra 1. mai til 1. oktober. Passer best for 5.-6. trinn.

Lista museum

Postboks 57, 4557 Vanse
Kontaktperson: Janet Seppola
Tlf. 472 94 536/38 39 69 00
E-post: j.seppola@vestagdermuseet.no
www.vestagdermuseet.no/lista Følg oss på: facebook.com/nordbergfort

Mange aktiviteter på Nordberg fort.
Foto: Anita Nilsen.

Museet er gratis for barnehager og skoler.

Lista museum har en stor og bredt anlagt samling som gir gode muligheter for samarbeid mellom skolen/barnehagen og museet.

Nordberg fort er museets hovedarena. Her er det aktiviteter, utstillinger, kafé og griller til disposisjon. Fortet er et av Nordens best bevarte kystfort fra andre verdenskrig med fantastisk utsikt over Listalandet. Her finnes også en egen utstilling om utvalgt kulturlandskap. På Nordberg kan man skyte med langbue, prøve stylter, gåbrett og kaste på boks. Det er også en skattejakt hvor man underveis lærer om fortets historie. Det er kort avstand til Pennefeltet med helleristninger eller opp til toppen av Skjerberget med 180 graders sikt.

På Hervoll, ikke langt fra Nordberg, er det bevart to gamle bygdemøller. Østhassel redningsstasjon er Norges eneste komplett bevarte redningsstasjon fra slutten av 1800-tallet. I Listeskøyta kystkultursenter på Borhaug kan du gå om bord i ei hundre år gammel listeskøyte og se utstillinger knyttet til kystkultur og båtbygging. Du kan se "Uggerbyskipet" fra 1810 og "Fluktbåten VA92-L" fra andre verdenskrig.

Lista museum tilbyr blant annet formidlingsopplegg knyttet til det amerikanske Lista (Nordberg fort og Vanse/Lista), 2. verdenskrig (Nordberg fort), steinalder og arkeologi og "Vikingteltet" (Nordberg fort), billedhugger Mathias Skeibrok (Nordberg fort), kystkultur (Kystkultursenteret) og fra korn til mel (Hervoll mølle) – i tillegg til opplegg rundt skiftende utstillinger på Nordberg fort.

Følg med på nettside og Facebook for oppdatert informasjon om utstillinger, aktivitetsdager og skoleprogrammer.

Lista Naturmuseum

Postveien 62, 4563 Borhaug
Kontaktperson: Tor Oddvar Hansen
Tlf. 38 39 71 98/ 908 44 398, e-post: listanaturmuseum@hotmail.com
Pris: 25 kr pr. elev/ barnehagebarn

Museet viser utdrag fra stedets usedvanlig rikholdige natur. Særlig er det rike fuglelivet viet stor oppmerksomhet, og gjennom dioramaer og tema-montere får man et innblikk i naturen i de forskjellige områdene, fugletrekket, ringmerking, livet i fjæra, hva havet bringer med – og mye annet. Omvisning tilrettelegges etter avtale med skolen/barnehagen.

FLEKKEFJORD KOMMUNE

Flekkefjord museum

Dr. Krafts gt. 15-17, Flekkefjord sentrum.
Kontaktperson: Birgit Gautschi
Tlf. 938 14 388, e-post: b.gautschi@vestagdermuseet.no
www.vestagdermuseet.no/flekkefjord
Følg oss på: facebook.com/Flekkefjordmuseum Instagram: flekkefjordmuseum_krambua

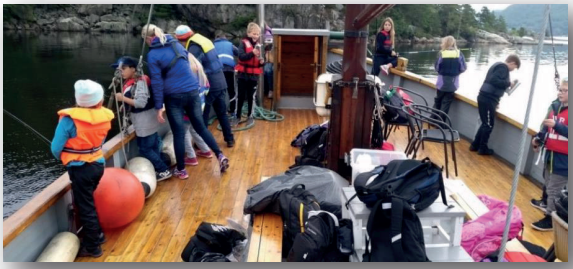

På tur med Solstrand. Foto: Birgit Gautschi, Flekkefjord museum.

Tilbudene er gratis for alle skoleklasser og barnehager der ikke annet er annonsert.
Faste tilbud:

- Hovedbygning fra 1724 med 17-, 18- og 1900-tallsinteriører. Best egnet for små grupper. Målgruppe: alle.
- *Kanonbra:* Et opplegg på batteriet på Grønnes med historier, leker, skattejakt og sjørøververksted. Målgruppe: barnehager, 1.-4. trinn.
- Byvandringer. Målgruppe: alle. Legges opp i samarbeid med lærer.
- Museumsskøyta Solstrand
- *Fortellerkoffert*: Museumsformidleren besøker skolen med spennende saker i kofferten sin. Målgruppe: 1.-4. trinn.

I tillegg har museet en rekke skiftende utstillinger i løpet av året. Følg med på nettside og Facebook for oppdatert utstillingsprogram og undervisningstilbud.

Kystmuseet Fedrenes Minne

Rasvåg, Hidra ved Flekkefjord, 4432 Hidrasund
Kontaktperson: John Hanssen, tlf. 913 58 936
E-post: post@fedrenesminne.no

Fedrenes Minne er lokalmuseum for øya Hidra og legger vekt på kystkultur. Undervisningsprosjektet *Vi bor ved kysten* er utarbeidet ved Hidra skole. Museet tilbyr også guidet tur for elevene i buss rundt øya. Turen inkluderer museumsbesøk. Pris: 900 kroner.

HÆGEBOSTAD KOMMUNE

Hægebostad Bygdemuseum

Kontakt: kommunens museumsstyre v/Audun Rossevatn: audun.rossevatn@online.no, tlf. 481 17 089.

Gammelt våningshus fra kommunen i tilknytning til fornminnefelt, Hægebostad kommunes 1000-årssted. Museet kan tilby omvisninger, gjerne kombinert med tur på fornminnefeltet og natursti. Opplegg og varighet avtales i samarbeid med lærer.
Sesong: juni-august. Museumsbesøk er gratis for skoleklasser.

Tingvatn fornminnepark

4539 Tingvatn.
Kontaktperson: Avdelingsleder Katja Regevik
Tlf: 977 90 403
E-post: k.regevik@vestagdermuseet.no; www.vestagdermuseet.no/tingvatn/
Museumsbesøk er gratis for skoler og barnehager.

Tingvatn fornminnepark og besøkssenter ligger like ved fylkesveg 43, om lag 3 km nord for kommunesenteret Birkeland i Hægebostad kommune. Tingvatn regnes som Norges best bevarte tingsted og er av nasjonal interesse. De unike steinsirklene i området, samt gravhaugene fra jernalder, har gitt opphav til en rekke sagn.

Brikkevev. Foto: Katja Regevik

Tingvatn tar imot skoleklasser og barnehager på bestilling hele året. Museet har kafé, museumsbutikk, kunst- og kulturhistoriske utstillinger, blant annet våpen fra en vikinggrav i området og en nøyaktig kopi av det berømte Snartemosverdet. Vi

formidler historisk håndverk som nålebinding, plantefarging, brikkevev og spinning med håndtein. Vi viser også veving på oppstadvev. I samarbeid med fylkeskonservatoren arrangeres det hvert år i mai Vikingting, hvor elevene får innblikk i ulike historiske håndverk og arkeologi. Museet formidler ikke kun lokalhistorie fra Hægebostad, men kulturarv som berører store deler av indre Agder.

KRISTIANSAND KOMMUNE

Kristiansand museum

Besøksadresse: Vigeveien 22b, 4633 Kristiansand
Tlf. 38 10 26 80/ 488 54 805 (mobil kun betjent utenom undervisningstid)
Kontaktperson: museumspedagog Tale Christiansen,
t.christiansen@vestagdermuseet.no
www.vestagdermuseet.no Følg oss på: facebook.com/KristiansandMuseum

Generell informasjon: Undervisning og formidling ved Kristiansand museum er gratis for skoleklasser og barnehager. Dersom et program har utgifter til materialer, vil det bli gitt beskjed. Maks 25 personer i hver gruppe, om ikke annet er avtalt.

Noen av undervisningstilbudene inngår i Den kulturelle skolesekken. Kristiansand museum tilbyr skoler som ikke har fått tildelt DKS-opplegg, de samme programmene. Dessverre kan museet ikke tilby gratis buss.

Undervisningstilbud: Kristiansand museum tilbyr omvisninger i friluftsmuseet med nær 40 bygninger fordelt på Bygaden, Setesdalstunet og Vest-Agdertunet. Bestill gjerne et ønsket tema: Om livet i byen før elektrisiteten kom, håndverksverksteder, livet til sjøs, skolen i gamle dager, livet på landet, korndyrking, dyrehold, arbeid med ull og lin, eventyr, jul- og påsketradisjoner.

Museet har også hjemmefronthytten Fredløs som gir et bilde av Norge under 2. verdenskrig, oppført under regnfulle vinterdager i 1942, et gjemmested for mange mennesker på flukt. Minibyen er fylt med hus fra Kvadraturen slik de så ut i år 1900. Størrelsen er 1:10, og alt er bygget opp av en gruppe av byens ivrige pensjonister.

Gimle Gård

Herregårdsmuseum i Gimleveien 23 (nabo til Naturmuseum og botanisk hage)
Kontaktinformasjon: Se Kristiansand museum.

Omvisninger mellom august – november og mai – juni. *Jul på Gimle* alltid uken før 1. søndag i advent. Omvisninger og undervisning ved Gimle Gård er gratis for skoler og barnehager. Maks 20 personer i hver gruppe om ikke annet er avtalt.

Interiør fra Gimle Gård herregårdsmuseum. Foto: Anita Nilsen.

I gamle dager hadde folk flest en stue og et kjøkken og kanskje et kammers til soverom. Noen få hadde mer, store saler til mange gjester, spisestuer og store soverom – alle med høyt under taket. Men kjøkkenet lå kanskje i kjelleren. Slik som i det herskapelige Gimle Gård. Vi vil gjerne vise hvordan det så ut hjemme hos familien Holm-Arenfeldt-Omdal gjennom årene de bodde der, fra gården var ny rundt 1797 og frem til 1982. Hovedbygningen har vært museum siden 1985.

Odderøya museumshavn

Besøksadresse: Nodeviga 38, 4610 Kristiansand
Tlf. 952 34 353
Kontaktperson: museumsformidler Jannecke Dettmer, j.dettmer@vestagdermuseet.no
www.vestagdermuseet.no Følg oss på: facebook.com/Odderoeya.museumshavn
Gratis inngang for skoler og barnehager. Materialkostnader for aktiviteter på 20 kr pr. barn kommer i tillegg.

Aktiviteter i Nodeviga – hele året. Foto: Susanne Andersen og Gunhild Aaby.

Odderøya museumshavn, som ligger i Nodeviga, er et levende museum med fokus på maritime aktiviteter og utstillinger for store og små. I sommersesongen (mai-oktober) kan man bl.a. låne robåt, spikke barkebåt, lage krabbesnøre og kose seg i plastbåtutstillingen i havna, men vi kan kontaktes hele året. Vi setter opp ulike opplegg for skoleklasser/grupper basert på alder og læringsutbytte. Ta kontakt for å legge til rette for din klasse/gruppe.

Naturmuseum og botanisk hage – Universitetet i Agder

Gimleveien 23 (Gimle Gård, nær UiA og øst for Kristiansand sentrum)
Adresse: Universitetet i Agder, Naturmuseum og botanisk hage, pb. 422, 4604 Kristiansand.
Kontaktpersoner: Museumspedagogene Kari Fiskvatn (kari.fiskvatn@uia.no) og Beate Strøm Johansen (beate.johansen@uia.no)
Tlf. 38 05 86 20 www.naturmuseum.no facebook.com/naturmuseum/
Museumsbesøk og opplegg er gratis for skoleklasser og barnehager.

Naturmuseum og botanisk hage – Universitetet i Agder er landsdelens eneste naturhistoriske museum og har en lokal forankring i regionens naturhistorie. Museet har fagavdelinger innen botanikk, zoologi, geologi og hagebruk, og alle avdelingene samler inn og forvalter store mengder vitenskapelige registreringer og materiale som brukes til forskning og som grunnlag for offentlig forvaltning.

Naturmuseet har tilbud til skoler og barnehager med utgangspunkt i naturvitenskap, men har ofte tverrfaglige aktiviteter. Oppleggene er som regel knyttet til temautstillinger vi viser i en begrenset periode. Derfor varierer programmet fra år til år. Det blir sendt ut e-post til alle

skoler og barnehager i Kristiansand når vi har et nytt tilbud. Vi legger også ut tilbud på våre hjemmesider. Nyheter finner du også på vår side på Facebook.

Foto: Naturmuseum og botanisk hage, UiA.

SKMU Sørlandets Kunstmuseum

Skippergt. 24b Postboks 662, 4666 Kristiansand
tlf. 38 07 49 00 (sentralbord), www.skmu.no
Kontaktperson: formidlingsleder Kristine Kolloen Nilsen
tlf. 922 36 063, formidling@skmu.no www.skmu.no facebook.com/skmu.no

Jobber du på en skole, i en barnehage eller på en annen utdanningsinstitusjon og ser etter noe ekstra til undervisningen? Da kan du bestille våre undervisningstilbud!
https://www.skmu.no/undervisning/

Sørlandets Kunstmuseum skal være et sted for inspirasjon, gode opplevelser og læring. Her kan skoleelever, barnehagebarn og elever fra andre undervisningsinstitusjoner oppleve kunst kostnadsfritt. Vi tilbyr undervisning basert på aktuelle utstillinger, og tilpasser alltid opplegget etter læreplanen for de ulike klassetrinnene.

Før besøket sender vi deg en ressurspakke på mail som inneholder informasjon om utstillingen dere skal se, forslag til forberedende samtaler med elevene, og reflekterende spørsmål i etterkant. På denne måten for dere maksimal uttelling for besøket.

Foto: Sørlandets Kunstmuseum

Kristiansand kanonmuseum

Møvig. Postboks 5563 Voiebyen, 4677 Kristiansand
Kontaktperson: Arild Andersen Tlf. 38 08 50 90/913 43 938
E-post: a.andersen@vestagdermuseet.no www.vestagdermuseet.no/kanonmuseum

I flott turterreng på Møvig utenfor Kristiansand ligger et kanonbatteri fra andre verdenskrig. Kanonen på Møvig er verdens nest største kanon noensinne montert på land, og den er av samme type som kanonene på de tyske slagskipene Bismarck og Tirpiz. Batteriet på Møvig ble påbegynt i 1941 og skulle sammen med kanonbatteriet i Hanstholm kontrollere skipstrafikken i Skagerrak. Du finner også mindre kanoner, en stor utstilling i en kanonbunker og en ammunisjonsjernbane. Våren 2020 åpner ny utstilling i sambandsbunkeren og installasjoner i kasematten.

Kanonmuseet på Møvik fort. Foto: Gunhild Aaby

D/S Hestmanden – Norsk krigsseilermuseum

Bredalsholmen, Andøyaveien
Kontaktperson: Thea Eriksen, tlf. 480 68 810, t.eriksen@vestagdermuseet.no
www.vestagdermuseet.no/hestmanden
Åpent vår-høst. Ta kontakt for å avtale tid og opplegg for din klasse.

D/S Hestmanden ble bygd i Bergen i 1911 for Vesterålens Dampskipsselskap. I fredstid gikk skipet hovedsakelig i kystfart her hjemme, men i begge verdenskrigene seilte det utenriks med forsyninger til allierte havner. I dag er Hestmanden det eneste gjenværende av de over 1000 skipene som seilte under Nortraships flagg under andre verdenskrig, og skipet er et seilende, nasjonalt minnesmerke over sjøfolks innsats i to verdenskriger.

Utstillingen om bord består av både filmer og annen formidling om krigsseilerne og deres historier. I undervisningsprogrammet "Hestmanden i krig" vil elevene få kjennskap til hvilken innsats de norske krigsseilerne gjorde i krigsårene og hvordan de fikk det i fredstid. Elevene får også høre om skipets fantastiske historie og hvordan det klarte å overleve to verdenskriger, og ikke minst etterkrigstiden. Passer best for ungdomstrinnet og videregående skole.

Tema: 2. verdenskrig og de norske krigsseilerne.
Opplegg: Omvisning i skipet og museumsutstillingen om de norske krigsseilerne.
Varighet: 1,5-2 timer.

Opplev spennende utstillinger og en film som gjør noe med deg – om bord i D/S Hestmanden – Norsk krigsseilermuseum. Foto: Gunhild Aaby.

Tveit Bygdemuseum

Knarestad, rett sør for Boen Gård.
Kontaktperson: Trygve E. Tønnesen, tlf. 950 42 390. E-post: trygve@fotomiljo.no.
Hjemmeside til Tveit Historielag: www.tveithistorielag.no/

Skoleklasser og barnehager er hjertelig velkommen til å besøke og bruke museumsområdet. Hvis dere ønsker omvisning i innhuset og orientering om stedets historie, kontakter dere Tveit Historielag ved leder Trygve E. Tønnesen. Tveit Bygdemuseum er først og fremst stedet Knarestad. Dette var en gang skysstasjon, og her hadde rutebåten D/S ”Topdal” sin endestasjon i nesten 100 år. Topdal gikk til Kristiansand med folk, varer og melk fra bøndene i Tveit.

Selve museet er bevart omtrent slik det ble bygget for over 200 år siden. Ny elvesti fra museet til Boen Gård åpnet sommeren 2019 – 650 flotte meter langs elva. Parkering ved museet.

Foto: Trygve E. Tønnesen

KVINESDAL KOMMUNE

Knaben Gruvemuseum

Knaben Gruvor, 4480 Kvinesdal
Kontaktperson: Jan Rob, Knaben leirskole
Tlf. 38 35 58 66/971 40 020.
Kvinesdal kommune: 38 35 77 00
E-post:
knaben.leirskole@kvinesdal.kommune.no
www.knaben.no

Museumsbesøk er gratis for skoler og barnehager.

Det nedlagte gruvesamfunnet med Gruvebyen, vaskeri, dagbrudd og heistårn er i seg sjøl et kulturminne. Guidet omvisning i besøksgruva og i oppredningsverk. Museet i det gamle administrasjonsbygget viser livet i gruvesamfunnet. Knaben er blant de stedene i Norge som ble mest merket av den tyske okkupasjonen under 2. verdenskrig. Dette formidles gjennom museumsutstillingene og et restaurert tilfluktsrom.

Utsikten Kunstsenter/ Førlands Museum

Utsikten, Kvinesdal.
Kontaktperson; Torill Haugen, Kvinesdal kommune
Tlf 38 35 77 00/922 22 227
E-post: torill.haugen@kvinesdal.kommune.no
www.utsiktenkunstsenter.no
Åpent for skoleklasser og barnehager ved forhåndsbestilling. Fri entré.
Utsikten Kunstsenter er en regional arena for kunst og teknologi på Sørlandet med skiftende utstillinger. Førlands Museum ligger ytterst på Utsikten. Kunstnerboligen har i mange år fungert som museum med et rikt utvalg av Førlands malerier.

Fjotland Museum og Bygdetun

Fjotland, 1 km fra avkjørsel Rv 42 ved Åsemoen.
Kontaktperson: Tønnes Kvinlaug: 38 35 51 63/906 10 805, e-post: ttkvin@gmail.com
Tilbudet er gratis for skoler og barnehager.

Kvinesdal kommunes 1000-årssted. Bygdetun med eldre, restaurerte bygninger, husgeråd og redskaper fra området. Omvisning gis. Mulighet for å spise matpakke innendørs hvis dårlig vær. Sesong: juni – september.

Lister Utvandrermuseum

Kvinesdal, Liknes ved Farbrua (avkjørselen til Rv 465)
Kontaktperson: Leif Berntsen. Tlf. 416 11 528
E-post: leifberntsen@yahoo.no
Gratis for skoler og barnehager. Avtal tid for din gruppe.

Museet formidler utvandrerhistorien fra Listerregionen fra ca. 1825 til 1970, med mest vekt på perioden etter 2. verdenskrig. Utstillingene viser gjenstander, bilder og dokumenter fra utvandringshistorien.

Tilbud til skolen: Omvisning spesielt tilrettelagt for ungdomstrinnet. Tid: ca. 45 min.

LINDESNES KOMMUNE

Lindesnes Fyrmuseum

Lindesnes Fyr, Lindesnesveien 1139, 4521 Lindesnes
Kontaktperson: Siri Mathisen, 905 32 432/ 38 25 54 20
post@lindesnesfyr.no www.lindesnesfyr.no

Legg et besøk til Norges sydspiss og Lindesnes fyr, Norges første fyrstasjon. Lindesnes fyrmuseum er en del av Kystverkmusea og tilbyr formidling innen temaene kystkultur, fyrhistorie, meteorologi og navigasjon. Museet er også ansvarlig for tjenesten www.kystreise.no. Lindesnes fyr ligger i et naturskjønt landskap. Området byr på oppmerkede turstier og spennende naturopplevelser.

Den kulturelle skolesekken på Lindesnes fyr. Foto: Simen L. Pihl.

Sjølingstad Uldvarefabrik

Sjølingstad, 4513 Mandal.
Kontaktperson: Formidlingsleder Judith Seland Nilsen. Tlf. 38 25 60 23/488 54 806
E-post: sjolingstad@vestagdermuseet.no www.vestagdermuseet.no/sjolingstad
Følg oss på: facebook.com/museumsfabrikken

Sjølingstad Uldvarefabrik ble etablert i 1894 og er i dag en levende museumsfabrikk. Fabrikken produserer fremdeles ullvarer på de gamle maskinene, og elevene får se prosessene råulla må gjennom før den ender opp som tepper, bunadsstoffer, strikkegarn m.m. Et besøk gir en unik mulighet til bedre å forstå endringene den industrielle revolusjon førte med seg.

Museumsfabrikken tar imot grupper på omvisning og ullverksted hele året. Omvisninger og aktiviteter tilpasses barnehage, grunnskole og videregående skoler og lærers ønsker. Overgang fra håndkraft til masseproduksjon, teknikk, vannkraft og elektrisitet, arbeidsmiljø, globalisering og urbanisering er blant temaene som kan behandles. I verkstedet lager vi sitteunderlag, mobilvesker og har sesongpregede aktiviteter. Matpakker kan spises i publikumsmottaket vårt.

En omvisning tar ca. 60 min. og er gratis for skoleelever. Verkstedet tar 60 – 90 minutter, kr 20-50 per barn i materialutgifter. Fabrikken

produserer og selger garn, kardet ull og hobbyfilt i mange farger. Dette passer godt til juleverksted og kunst og håndverk.

Fabrikkarbeidere ved Sjølingstad Uldvarefabrik. Foto: Sjølingstad Uldvarefabriks fotosamling.

Kulturtorvet, Lindesnes

Postboks 183, 4524 Lindesnes
Kontakt: Lindesnes kommune, tlf: 38 25 51 00 eller Hanne Thyholdt, tlf. 38 25 51 11/ 994 41 160. E-post: hth@lindesnes.kommune.no

Modellering i verkstedet på Kulturtorvet. Foto: Hanne Thyholdt.

Skoleklasser, SFO og barnehager kommer gratis inn på museet. Eventuelt undervisningsmateriell må imidlertid skoler utenfor kommunen dekke selv. Kulturtorvet er fleksibelt og lager tilpassa opplegg om aktuelle temaer som skolen måtte ønske. Bildearkivet er stort, 10000 bilder, og det vil alltid være mulig å finne bilder som vil passe til de fleste opplegg. Dette er åpent for skoler og barnehager hele året. Vi har også et bra bibliotek, med tilbud om stoff og veiledning til prosjekt og særoppgaver.

Vi tilbyr aktiviteter for barnehager og ulike trinn i skolen. De fleste opplegga kan tilpasses. Eksempler på tilbud: Skattejakt i utstillingene, vikingtiden med omvisning og "vikinghåndverk", Gustav Vigeland med grafikkverksted, Arne N. Vigeland med arbeid i modelleire og eget krokiverksted.

LYNGDAL KOMMUNE

Klokkergården Bygdetun og Lyngdal Misjonsmuseum

Kontaktperson: Lyngdal kultursenter v/kultursjefen
Tlf: 38 33 40 40 Faks: 38 33 40 41 E-post: jan.seland@lyngdal.kommune.no
Museumsbesøk er gratis for skoler og barnehager.
www.lyngdalkulturhus.no/kultursenteret/museum-og-kulturvern

- Misjonsmuseet: Misjonsarbeid hjemme og ute. Misjonshistorie med utgangspunkt i Gustava Kiellands pionerarbeid for misjonskvinneforeninger.
- Skolemuseet: Innredet som typisk skolestue fra 1920- og 30-tallet.
- Selands smie: nyoppført på museumsområdet.
- Vegge poståpneri: Norges minste posthus, flyttet fra Vegge i Kvås til museumsområdet.

Klokkergården bygdetun. Foto: Jan Seland.

MANDAL KOMMUNE

Mandal museum og Vigeland hus

Store Elvegate 5/6, Mandal sentrum.
Kontakt: Judith Seland Nilsen, tlf. 38 25 60 23/488 54 806 el. Birgitte Sørensen tlf. 951 55 592
E-post: mandal@vestagdermuseet.no www.vestagdermuseet.no/mandal
Følg oss på: facebook.com/mandalmuseum

Mandal museum og Vigeland hus tilbyr omvisninger i museet og i byen med fokus på *Kunstnerbyen*, *Sjøfartsbyen*, *Industribyen* og *Mandal under andre verdenskrig*. På Vigeland hus tilbyr vi grafikkopplegg og treskjæreropplegg. Vi har tilbud som kan tilpasses barnehage, grunnskole og videregående skole.

Andorsengården:
Museet holder til i Andorsengården, byens største kjøpmannsgård. Mandal blir ofte kalt Den lille byen med de store kunstnere, og i museet finnes arbeider av Adolph Tidemand, Olaf Isaachsen, Amaldus Nielsen og Gustav Vigeland. I museets sjøfartsavdeling, finner vi en stor samling gjenstander og skutebilder. Museets fiskeriavdeling gir et godt innblikk i forskjellige redskapstyper som har vært brukt langs Agderkysten. Her finnes også motorer og modeller av de vanligste fiskebåtene.

Vigeland Hus:
Besøksadresse: Grensegt. 3a, Mandal
Gustav og Emanuel Vigelands barndomshjem. Huset har to etasjer og loft. Det ble brukt som kombinert møbellager, kontor og bolig. Anlegget omfatter også sørvisbygg, fjøs/stall, en liten skulpturhage og verksted/galleri. Mulighet for å spise matpakker ute i hagen.

Adolph Tidemand, "Haugianerne", Mandal museum. Foto: Kai Nessler.

MARNARDAL KOMMUNE

Marnardal Museum

Høgtun, 4532 Øyslebø.
Kontaktpersoner: Ingeborg Fredriksen, tlf. 402 01 298 eller Rolf Steinar Bergli tlf. 909 93 743.
E-post: Rolf.Steinar.Bergli@lindesnes.kommune.no el. postmottak@lindesnes.kommune.no
www.mamu.no

Marnardal Museum har avdelinger på Øyslebø (Høgtunanlegget og Mjålandsstova), Bjelland (Røynesdalstova) og Laudal. Museet tar imot for omvisninger hele året. På Høgtun ligger Nomesamlingen og Styreboligen. Nomesamlingen er et helt livsverk av skulpturer etter den kjente billedhuggeren Sigurd Nome. Et godt tilbud til kunst- og håndverksfaget. I styrerboligen er utstillingen satt opp i tema med bl.a. rosemaling og folkedrakter. Mjålandsstova er Vest-Agders eneste bevarte rosemalte bondestove. I årestova fra ca. 1600 legges det til rette for eventyrstund for de yngste klassetrinnene.

Kontakt museet for bestilling av omvisninger. Museumsbesøk er gratis for skoler og barnehager.

Sigurd Nomes skulptursamling på Høgtun i Marnardal. Foto: Stein Midling-Jenssen.

SIRDAL KOMMUNE

Sirdal Fjellmuseum

Kvæven, Øvre Sirdal, 4443 Tjørhom.
Kontaktpersoner: Museumsleder Ingvild Fagerheim Skadberg, tlf. 962 24 873, kultursjef Sirdal kommune: Alf Sveinung Haughom, tlf. 38 37 90 72/41457587
E-post:
Ingvild.Fagerheim.Skadberg@sirdal.kommune.no el. ash@sirdal.kommune.no Hjemmeside: www.sirdal.kommune.no

Sirdal Fjellmuseum ligger på Kvæven i Øvre Sirdal. Her er det samlet 10 bygninger fra ulike steder i Sirdal som hver for seg, og sammen formidler ulike deler av Sirdalskultur.

Spesielt for stedet er Heiberghytta og historien om Thorvald Heiberg; rikmannen som kom til heiene og tilrettela for den jaktglade europeiske overklassen. Heiberg hadde også stor betydning for villreinbestanden og for økonomien til fjellbøndene. Heiene våre er også kjent for å være sommerbeite for flere tusen sau hvert år. Den rike sauekulturen har preget Sirdal, spesielt bøndenes forhold til folket, naturen og kulturen.

Ta kontakt med oss for tilrettelegging og aktiviteter for din gruppe!

SONGDALEN KOMMUNE

Porsmyr Bygdetun

Birkenesvegen 4, 4645 Nodeland
Kontaktperson: Berit Mølland, tlf. 911 23 353 el. Oddbjørn Follerås, tlf. 913 246 72.
E-post: beundis@online.no www.porsmyrbygdetun.com

Storvask på Porsmyr Bygdetun.

All omvisning er gratis. Bygdetunet egner seg spesielt godt for barnehagegrupper. Hele virksomheten er basert på frivillig innsats. Venneforeningen er til stede hver tirsdag kl. 9-14.

Det er åtte bygninger på Porsmyr gård: Hovedhus fra 1856, uthus fra 1914, et stabbur fra 1850-tallet og et stabbur fra 1550. I tillegg er det satt opp et kombinert bryggerhus og smie, garasje og vognskjul, og et nytt kvernhus er bygd. Det kan males korn på kverna. I hovedhuset er det bl.a. en flott tekstilavdeling som inneholder klær og håndarbeid fra gamle dager og et fullt innredet soverom. En bakerovn er bygd opp, og skolestue er innredet med pulter og kateter. Det er også seks motorkjøretøy på gården.

SØGNE KOMMUNE

Kultursenteret Søgne Gamle Prestegård

Besøksadresse: Søgnetunet 11, 4640 Søgne
Tlf. 38 05 43 00 eller 38 05 55 55 (servicetorget) www.sognekultur.no (sesongens utstillingsprogram, arrangementer og konserter)
E-post: karenelisabeth.leitheabrahamsen@sogne.kommune.no

Historiske utstillinger på Søgne gamle prestegård:
Soloppgang - De første menneskene på Agder
Utstillingen viser hvordan menneskene levde i steinalderen i Sør-Norge. Audiovisuelle løsninger og aktiviteter for barn. Utstillingen er laget i tett samarbeid med fylkeskommunen. Inngang: gratis. Omvisning for skoleklasser og grupper etter avtale.

*Plog og teine - Historisk utstilling om fiske og landbruk*Søgne ligger ved kysten. Gårdene før i tiden drev derfor det vi kaller kombinasjonsdrift: de levde av både det jorda og havet gav.

Utstillingen følger bondens arbeid gjennom hele året. Den inneholder også ei fiskeskøyte som barna kan leke i og en gammel sjøbod innredet slik den kunne se ut for 100 år siden. Inngang: gratis. Omvisning for skoleklasser og grupper etter avtale.

Kunstgalleriet
I kunstgalleriet er det temporære kunstutstillinger. For oppdatert utstillingsprogram: www.sognekultur.no eller Facebook: www.facebook.com/KultursenteretSGP/

Annet: Omvisning på området til Søgne gamle prestegård med vekt på Bjørnson og Søgne gamle kirke. Omvisning i «Biberhulen». I en fjellhule bak låven er det en tysk enmannsubåt fra 2. verdenskrig. Her er det også informasjon om 2. verdenskrig i Søgne. Fra nyttår 2020 skal Bygdemuseet stå ferdig på tunet til Søgne gamle prestegård med aktiviteter og tilbud for barn i alle aldre.

Søgne zoologiske og geologiske museum

Eikeveien 157, 4640 Søgne
Kontaktperson: Marit Larsen, tlf. 412 41 851
Pris: 15 kr pr. elev/barnehagebarn
Åpent etter avtale hele året.

Museets fuglesamling er en av verdens største. Utstillingene inneholder også mange dyrearter og en betydelig samling mineraler, fossiler og skjell. Insekter, krypdyr og andre samlinger kan vises fram på forespørsel. Samlingen inneholder også alle dagsommerfugler i Norden. Noen av dem er svært sjeldne.

VENNESLA KOMMUNE

Setesdalsbanen

Grovane, Vennesla
Telefon: 38 15 64 82
E-post: setesdalsbanen@vestagdermuseet.no www.vestagdermuseet.no/setesdalsbanen

Foto: Setesdalsbanen.

Setesdalsbanen legger vekt på å være et levende museum. Målet er å gi de besøkende en opplevelse av hvordan ei togreise kunne arte seg for 50-100 år siden. Her kjøres det med damplokomotiver og gamle trevogner. De reisende får oppleve røyken, lyden og lukten av over 100 år gamle kullfyrte lokomotiver.

Det er rigget projektor og lerret i en av sittevognene, slik at vi kan vise historisk film for grupper. Opplegget åpner for å kombinere besøket med sykkeltur eller vandring i tømmerrenna på tilbakeveien. Det er faste skole- og barnehagekjøringer i juni, men vi tar også i mot bestillinger utenom våre faste kjøredager. Vi tilpasser gjerne opplegget etter ønsker fra din skole.

Bommen Elvemuseum og Vennesla skole- og bygdemuseum

Kontaktperson: Arnstein Håkonsen
Vennesla kommune, Enhet for kultur, p.b. 25, 4701 Vennesla.
Tlf. 38 13 73 00/997 20 214. E-post: arnstein.hakonsen@vennesla.kommune.no

Den kulturelle skolesekken på bygdemuseet i Vennesla. Foto: Vennesla kommune.

Tilbudene er gratis for skoler og barnehager. Ulike tema som passer godt som utgangspunkt for museumsbesøk:

Bommen:
- Tømmerfløting, fiske, klesvask, smie/smedarbeid og bakst i vedfyrt bakerovn.
- Programmet "Livet ved elva" er et opplegg spesielt for 3. trinn.

Skolemuseet:
- Skolen i gamle dager.
- Programmet "Sang og leik" er et opplegg spesielt for 1. trinn.

Bygdemuseet:
- "Fra ull til klær" er et opplegg spesielt for 3. trinn.
- Skogsarbeid i gamle dager.
- Skomakerarbeid.

Lærere kan låne nøkkel til museene og selv veilede elevene i utstillingene. Det finnes ressurspersoner som har spesialkunnskap om enkelttemaer. Ta kontakt med kommunen for veiledning.

Hægeland Bygdemuseum

4720 Hægeland
Kontaktperson: Knut Løvdal
Tlf: 930 32 659
E-post: maknarlo@gmail.com

- Museet har ei komplett bygdemølle fra 1918 med store kvernsteiner, korntørke og kornskrellemaskin. Mølla kjøres i sin helhet for demonstrasjon. Skoleklasser er spesielt velkomne.
- Gamle Eikeland skole: Skolebygget står slik det var da skolene i Hægeland ble sentralisert i 1964. Besøkende skoleklasser kan benytte skolestua til "en skoletime i gamle dager" – med medbrakt lærer.
- Museet inneholder ellers landbruksredskaper, fangstutstyr og husgeråd.

Omvisning gis og planlegges i samarbeid med lærer. Tilbudene er gratis for skoleklasser og barnehager.

Mølla i gang på Hægeland Bygdemuseum. Foto: Knut Løvdal.

Minne Åseral kultursenter

Adresse: Ljoslandsvegen 9, 4540 Åseral
Opningstider: sjå facebook.com/minnekultursenter
Kontaktperson: Tor Reidar Austrud, tlf. 38 28 58 60, 928 44 735, e-post: tra@aseral.kommune.no

Minne Åseral kultursenter. Tor Reidar Austrud.

Minne kultursenter ligg i Kyrkjebygd i Åseral. Senteret har skiftande utstillingar, faste utstillingar, arkeologisk utstilling, turistinformasjon, møterom, kanoutleige samt ein stor hage med gamle hageplanter og epletre. I 2019 flytta Åseral folkebibliotek inn på Minne. Minne kultursenter tek i mot barnehagar, SFO, skuleklasser og grupper for omvising og aktivitetar. Omvisingane blir tilpassa alderen til borna, læreplanen og elles læraren sitt ynskje, og opplegga kan difor variera. Minne har eigen kinosal for framsyning av eigenproduserte lokalhistoriske filmar. Vi kan vise gode dokumentarar med tidsvitne.

Utstillingar:
- *Augandzi – Agder i trollspegelen*. Arkeologisk utstilling om folkevandringstida.
- Andre kulturhistoriske utstillingar som viser bygda si historie basert på ulike tema som jakt og fangst, vasskraft, bygningar, drakttradisjonar m.m.

Dokumentarfilmar med tilhøyrande utstilling:
- *I lordens fotefar*. Om den skotske Lord Salvesen og korleis han og familien hans har påverka Åseral.
- *Noen kaller det kunst*. Om andre verdskrig og motstandsrøyrsla i Åseral.
- *Frå plog til harpun*. Om Åsdølane som var på kvalfangst i Sørishavet.

Museene

Sveindal museum | Det gamle posthuset og Barnevandrersenteret, Konsmo | Lista museum
Lista Naturmuseum | Flekkefjord museum | Kystmuseet Fedrenes Minne
Hægebostad Bygdemuseum | Tingvatn fornminnepark | Kristiansand museum | Gimle Gård
Odderøya museumshavn | Naturmuseum og botanisk hage, UiA | SKMU Sørlandets Kunstmuseum
Kristiansand kanonmuseum | D/S Hestmanden - Norsk krigsseilermuseum | Tveit Bygdemuseum
Knaben Gruvemuseum | Utsikten Kunstsenter/Førland Museum | Fjotland Museum og Bygdetun
Lister Utvandrermuseum | Lindesnes Fyrmuseum | Sjølingstad Uldvarefabrik
Kulturtorvet, Lindesnes | Klokkergården Bygdetun og Lyngdal Misjonsmuseum
Mandal museum og Vigeland hus | Marnardal Museum | Sirdal Fjellmuseum | Porsmyr Bygdetun
Kultursenteret Søgne Gamle Prestegård | Søgne zoologiske og geologiske museum
Setesdalsbanen | Bommen Elvemuseum og Vennesla skole- og bygdemuseum
Hægeland Bygdemuseum | Minne Åseral kultursenter

VESTAGDERMUSEET

Denne oversikten er utarbeidet av Vest-Agder-museet / vestagdermuseet.no

Oktober 2019